

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

De Bruidsschat: wat is dat?
en wat moet en kun je ermee?

Gelders Ondergrond Overleg
14 oktober 2020

Marcel Cassee

Inhoud

- Bruidsschat & de transitie naar het omgevingsplan:
 - wat en waarom?
 - Inhoud bruidsschat
 - Transitie: het omgevingsplan van nu naar 2029
- De bodembruidsschat
- Wat doen met de bruidsschat?
 - Aandachtspunten
 - Hulpmiddelen
- Meer informatie

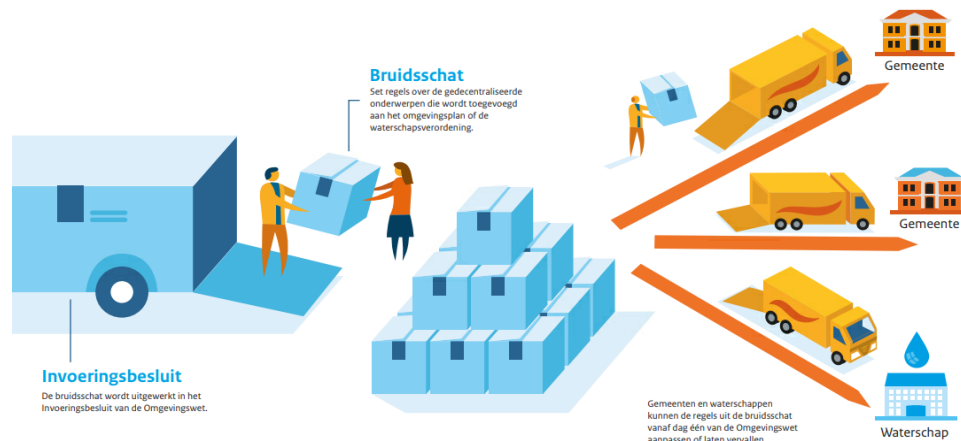

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

OMGEVINGSWET

De bruidsschat

Op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt, komen verschillende rijksregels te vervallen. Denk bijvoorbeeld aan regels over geluid en geur voor horeca. Deze regelgeving wordt aan de decentrale overheden overgelaten. Zij kunnen hiervoor hun eigen afwegingen maken. Voor een goede overgang van de oude naar de nieuwe situatie is er de bruidsschat.

Wat is jouw idee over de bruidsschat?

De bruidsschat, dat is voor mij.....

- A. een zak met geld van het rijk aan de gemeente
- B. een set regels waar ik de komende jaren mee vooruit kan
- C. leuk voor even, maar ik ga ze snel aanpassen!
- D. geen idee wat ik ermee moet

Bruidsschat: wat en waarom?

- Regels die het rijk nu regelt en straks niet meer (decentraal tenzij)
- Van rechtswege onderdeel omgevingsplan + waterschapsverordening
- Voorkomen rechtsvacuüm, continuïteit in beschermingsniveau
- Beleidsneutraal maar gelijkwaardig aan rijksregels (begrippen, specifieke zorgplicht)
- afkomstig uit huidige regelgeving, o.a.
 - Activiteitenbesluit/regeling en Besluit omgevingsrecht
 - Besluit lozen buiten inrichtingen en Besluit lozing afvalwater huishoudens
 - Woningwet en Bouwbesluit 2012
 - Wet bodembescherming, Besluit uniforme saneringen
- Afdeling 7.1 van Invoeringsbesluit (en aangevuld door Aanvullingsbesluit bodem / geluid)
- Aanpassen en schrappen mogelijk

Inhoud bruidsschat Omgevingsplan

- Begrippen
- voorrangsbepaling
- Specifieke zorgplicht
- Milieubelastende activiteiten en vervallen vergunningplichten
- Lozen op de bodem en riool (o.a. bij sanering en onttrekken)
- Inmissieregels (geluid/geur)
- Vervallen rijksregels Wbb
- Bouwen, slopen, gebruiken
- Vergunningvrij bouwen
- Indieningsvereisten decentrale vergunningen

Inhoud bruidsschat Waterschapsverordening

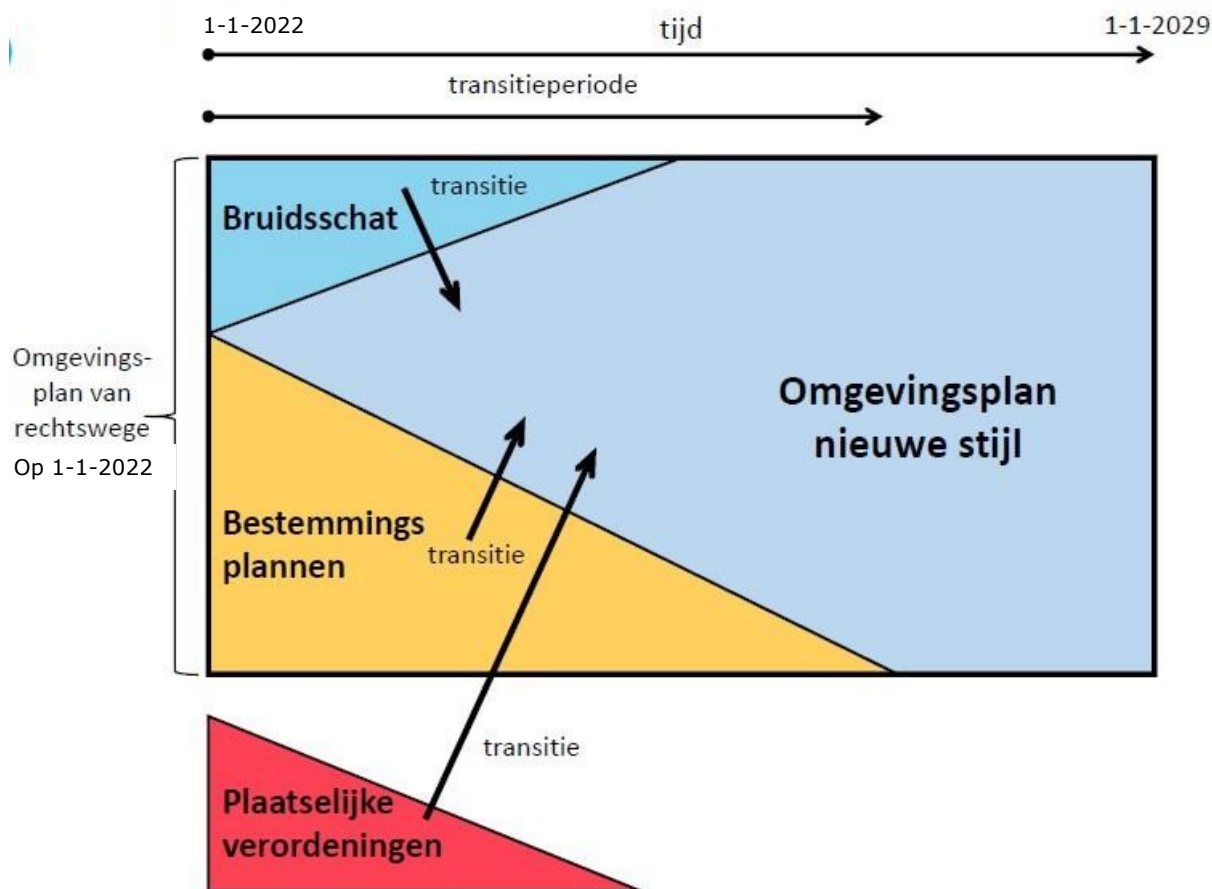

- Begrippen
- voorrangsbepaling
- Specifieke zorgplicht
- Lozen van stoffen op regionaal water (voor niet in hst 2-5 Bal gereguleerde activiteiten)
- Indieningsvereisten en beoodelingsregels decentrale omgevingsvergunning
- Meldplicht vergunningvrije grondwateronttrekking en infiltraties

Transitie omgevingsplan: van nu naar 2029

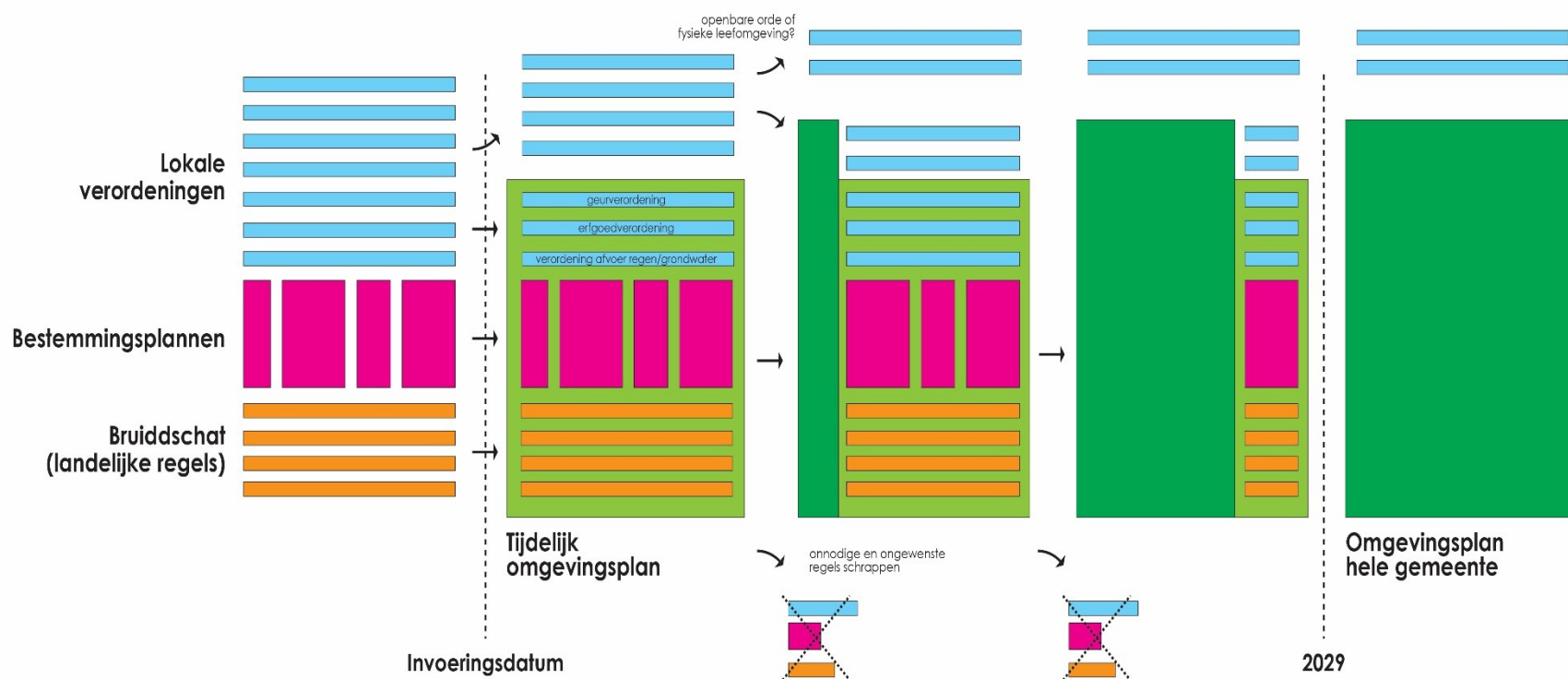
Aan de slag met de
Omgevingswet

Transitie omgevingsplan: van nu naar 2029

Aan de slag met de
Omgevingswet

Regels in het stelsel

Regels activiteiten
graven, saneren,
opslaan en
toepassen;
bodemonderzoek

Instructieregels
bouwen op
verontreinigde
bodem en nazorg

Burgers en bedrijven

Overheid

Materiële
regels

Besluit
activiteiten
leefomgeving

Besluit
bouwwerken
leefomgeving

Besluit
kwaliteit
leefomgeving

Invoeringsbesluit

Algemene /
procedurele
regels

Omgevingsbesluit

Bruidsschat

Bruidsschat bodem in omgevingsplan (1)

onderwerp	Paragraaf	voorwaarden
Toelaten bouwen op bodemgevoelige locaties	§ 22.2.7.2	- Bodemonderzoek onderdeel aanvraagvereisten - Omgevingsvergunning alleen verlenen als waarde niet overschreden wordt of na sanering - Toelaatbare waarde = IW in omvang > 25 m³ - Ingebruikname na infoplicht einde sanering
Nazorg na saneren	§ 22.3.7.1	Nazorg na sanering o.b.v. Bal, omgevingsplan, omgevingsvergunning of maatwerkvoorschrift: Eigenaar verplicht instandhouding maatregelen
Kleinschalig graven > IW	§ 22.3.7.2	Locaties beschikking ernst + diffuus > IW: Informatieplicht, tijdelijke opslag, milieukundige begeleiding bij herstellen nazorg afdeklaag
Activiteiten locaties (beschikt ernst-niet spoed)	§ 22.3.7.3	Locaties beschikking ernst + geen spoed: Redelijkerwijs maatregelen ter voorkoming verontreiniging of ongedaan maken verontreiniging

Bruidsschat bodem in omgevingsplan (2)

onderwerp	Paragraaf	voorwaarden
Lozen van grondwater bij sanering of ontwatering	§ 22.3.8.1	- Bij sanering, grondwater, onderzoek voor grondwatersanering en onttrekking - Informatieplicht - Lozingsroutes en emissie-eisen
installeren gesloten bodemenergiesysteem	§ 22.3.26 (art. 22.255)	- Verbod aanleg/gebruik zonder vergunning a. in een interferentiegebied (aangewezen in omgevingsplan, gemeentelijke verordening of omgevingsverordening); of b. met een bodemzijdig vermogen > 70 kW. - Aanvraagvereisten + beoordelingsregels

Waterschapsverordening: lozingen (o.a. grondwater bij grondwatersanering, graven, sanering en ontwatering (afd. 2.2)

Overgangsrecht omgevingsplan

Overgangsrecht via Aanvullingswet / aanvullingsbesluit bodem:

- Bodemfunctieklasssekaart
-> *van rechtswege onderdeel tijdelijk deel omgevingsplan*
- Gebiedsspecifiek beleid (LMW + afw. eisen bodemvreemd materiaal)
-> *van rechtswege onderdeel tijdelijk deel omgevingsplan*
- Bodemkwaliteitskaart als milieuhygienische verklaring
-> *bkk vastgesteld onder Bbk blijft geldig als milieuverklaring bodemkwaliteit (tot max. 5 jaar na moment vaststelling)*

Let op: volledige nota bodembeheer is dus niet aangewezen via overgangsrecht.

Ga dus na voor welke onderdelen je zelf maatwerkregels of decentrale regels moet stellen in het omgevingsplan!

Aandachtspunten (1)

De bruidsschatregels staan niet op zichzelf. Bekijk de bruidsschat in samenhang met:

- de instructieregels uit het BKL
(wat moet er, welke afwegingsruimte is er?)
- de algemene regels uit het BAL
(bruidsschatregels staan er naast; maatwerkregels)

Betrek de bruidsschat op de eigen gemeenten via:

- de visie van de eigen gemeente op het omgevingsplan
- Welke huidige lokale regels wil ik continueren?
(denk aan: nota bodembeheer, bouwverordening)

Aandachtspunten (2)

Ga na voor de eigen organisatie:

Wat doen met de bruidsschat: overnemen, vervallen of aanpassen?

- Aanpassen aan situatie in gemeente
- Regels versimpelen
- Schrappen (als overbodig of activiteit niet voorkomt)
- Verbijzonderen / nader specificeren
- Koppelen aan werkingsgebied

Tip: betrek de omgevingsdienst, provincie en waterschap

Bedenk hoe het omgevingsplan op te bouwen en wanneer (stel prio's)
(fasegewijs van tijdelijk deel naar definitief omgevingsplan)

Denk ook aan het maken van toepasbare regels voor het DSO!

(Rijk zorgt voor toepasbare regels voor algemene regels en bruidsschat)

Aandachtspunten (3) – voorbeeld voor bodem

onderwerp	Schrappen?	Voorbeelden van aanpassen
Toelaten bouwen op bodemgevoelige locaties	Nee (Bkl)	• Houd rekening met voorwaarden Bkl • Afwijkende waarde • Vrijstelling bodemonderzoek voor bepaalde gebieden (via werkingsgebied) • Andere maatregelen dan saneren
Nazorg na saneren	Nee (Bkl)	• Gericht koppelen aan locaties (werkingsgebied) • Nader specificeren
Kleinschalig graven > IW	mogelijk	• Schrappen regels (geen noodzaak, lasten) • Aanvullen of concretiseren • Vergroten werkingsgebied
Activiteiten locaties (beschikt ernst-niet spoed)	mogelijk	• Schrappen (geen locaties, spec. zorgplicht) • Specificeren regels • Definiëren werkingsgebied
installeren gesloten bodemenergiesysteem	mogelijk	• Specificeren regels • Definiëren werkingsgebied

Hulpmiddel (1): Bodembeheer van de Toekomst

- Juridische frames per activiteit:
 - samenhang instructieregels, algemene regels en bruidsschatregels
 - Afwegingsruimte en ruimte voor maatwerk zichtbaar
 - Links naar artikelen en toelichting uit Aanvullingsbesluit bodem
 - Zie: <https://samendediepte.nl/bodembeheer-van-de-toekomst/bouwsteen-aanvullingsspoor/>

Aanvullingsspoor

In deze bouwsteen staan de regels uit de Aanvullingswet bodem, het Aanvullingsbesluit bodem, en de Aanvullingsregeling bodem Omgevingswet centraal.

Uitgangspunt is de stand van zaken van de wetgeving op 15 mei 2020. Dit betekent dat we de Aanvullingswet bodem die op 16 maart 2020 in het Staatsblad is geplaatst (Staatsblad 2020, 87), de voorjaarsversie 2020 van het Aanvullingsbesluit bodem, en de Aanvullingsregeling bodem consultatieve consultatieperiode maart 2020 als basis voor onze producten gebruiken.

Zie voor de wet- en regelgeving van het Aanvullingsspoor bodem de [website van Aan de slag met de Omgevingswet](#)

Zodra er een voortschrijdende versie van de regelgeving beschikbaar komt, streven we ernaar de daarin aangebrachte wijzigingen ten opzichte van de vorige versie binnen redelijke termijn te verwerken in onze producten.

Deze bouwsteen behandelt:

- de algemene regels over de milieubelastende activiteiten graven, saneren, opslaan en toepassen van grond en baggerspecie en toepassen van bouwstoffen in het Besluit activiteiten leefomgeving
- de instructieregels in het Besluit kwaliteit leefomgeving over bouwen op verontreinigde bodem, nazorg en toepassen van grond en baggerspecie
- de bruidsschatregels bodem die het Aanvullingsbesluit bodem via het invoeringsbesluit Omgevingswet meespeelt voor het omgevingsplan
- de (on) mogelijkheden van maatwerkregels in het omgevingsplan
- hoe de Nota bodembeheer een plek krijgt onder de Omgevingswet

Doel

Contactpersoon

Marion Sibeijn
marion.sibeijn@podruk.nl

Uitgelicht

Bijna alle 6e's opleveringen gered!

- Bouwen op verontreinigde bodem
- Toepassen van grond of baggerspecie
- Graven in de bodem met een kwaliteit onder de interventiewaarde bodemkwaliteit (x 25m³)
- Nazorg (na saneren van de bodem)
- Opslaan van grond of baggerspecie
- Saneren van de bodem
- Graven in de bodem met een kwaliteit boven de interventiewaarde bodemkwaliteit (x 25m³) inclusief de bruidsschatregel voor kleinschalig graven boven de interventiewaarde bodemkwaliteit (x 25m³)
- Toepassen van bouwstoffen
- Voorafgaand bodemonderzoek

Nazorg			
Overzicht lokale afwegingsruimte			
Doelmatig	Geen afwegingsruimte	Afwegingsruimte	
1. Welke instructieregels gelden er o.g.v. het Besluit kwaliteit leefomgeving en de omgevingsverordening voor het omgevingsplan?			
In acht nemen	Berekening houden met	Afwijken binnen landbreedte	
Besluit kwaliteit leefomgeving			
§ 5.1.6.5.2 Nazorg	Art. 5.86b (nazorg) : gemeente moet regelen dat, op welke manier en binnen welke termijn saneringsmaatregelen (afbluiging of tijdelijke beschermingsmaatregelen ter voorkoming van blootstelling) in stand worden gehouden, onderhouden of vernieuwen.		
Omgevingsverordening			
Instructieregels voor nazorg, bijvoorbeeld na afloop van een grondvestingsanering	Afhankelijk van instructieregel	Afhankelijk van instructieregel	Afhankelijk van instructieregel
2. Zijn er bruidsschatregels voor het omgevingsplan?			
	Behouden	Saneren	Schrijven
Invoeringsbesluit (bruidsschat)			
§ 3.3.6a.1 Nazorg na saneren van de bodem	Art. 3.3.6a.2.1 (nazorg na afloop van saneren van de bodem) 1. De eigenaar, erpachtverhuurder of gebruiker van een locatie treft de noodzakelijke maatregelen gericht op het voor onbepaalde tijd in stand houden en onderhouden of vervangen van een afbluiging indien sanering van de bodem heeft plaatsgevonden op grond van het Besluit activiteiten leefomgeving, een omgevingsplan, een omgevingsvergunning of een maatwerkvoorschrift. 2. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing voor tijdelijke beschermingsmaatregelen die de bron van verontreiniging niet wegnemen maar de blootstellingroute blokkeren als bedoeld in artikel 19.3c van de Omgevingswet.	Plicht tot het treffen van maatregelen gericht op instandhouding, onderhoud of vervanging van een aangebrachte afbluiging of tijdelijke maatregelen ter voorkoming van blootstelling.	Eventueel andere nazorgmaatregelen voorschrijven of uitbuiten. Kan niet helemaal geschikt worden, er moet iets in het omgevingsplan over het in stand houden van maatregelen worden opgenomen.
3. Welke algemene direct werkende rijksregels (Baf) of provinciale regels (omgevingsverordening) gelden er en zijn maatwerkregels in het omgevingsplan mogelijk?			
	Geen maatwerkregel mogelijk	Maatwerkregel mogelijk	Voorbeelden
Besluit activiteiten leefomgeving			
Omgevingsverordening			
Direct werkende regels voor nazorg, bijvoorbeeld na een grondvestingsanering	Afhankelijk van regel	Afhankelijk van regel	

Hulpmiddel (2): OD Rivierenland

- Handreiking bruidsschat en transitie naar omgevingsplan
- Xls-lijst met integrale bruidsschat
- Ambtelijke workshops

Omgevingsdienst Rivierenland					
CONCEPT TABEL gebaseerd op tabel+bruidsschat+instructieregels november 2019 op www.aandeslagmetdeomgevingswet.nl					
Artikel bruidsschat omgevingsplan (voorjaarversie 20 april 2020)	Wat is het risico als je artikel schraapt? (B-variant)	relatie met Bkl (geconsolideerde versie met wijzigingen als gevolg van Invoeringsbesluit Omgevingswet, voorhangver 29 mei 2019)	Voldoet de bruidsschatregel aan de instructieregels Bkl?	Toelichting op relatie met Bkl	aanbevolen actie met toelichting
22.33 (gereserveerd Bodem)					zie 22.30a en b
paragraaf 22.3.7 Bodem	verspreiding van bodemverontreiniging.				
paragraaf 22.3.7.1 Nazorg na saneren van de bodem	meer risico op contact met onduidelijk v.aar regels voor gelden				Het idee is dat de gemeente de algemene verwijzing naar locatie via coördinaten aan specifieke locaties te koppelen in het nieuw
22.123 (Toepassingsbereik)					
22.124 (Nazorg na afloop van saneren van de bodem)	geen regels om leelagen en afdelagen in stand te houden				
paragraaf 22.3.7.2 Kleinschalig graven boven de interventievaarde bodemvallei	risico op contact met bodemverontreiniging of verspreiding van verontreiniging				
22.125 Toepassingsbereik	onduidelijk v.aar regels voor gelden				Het idee is dat de gemeente de algemene verwijzing naar locatie via coördinaten aan specifieke locaties te koppelen in het nieuw de regels voor minder locaties laten gelden (de locaties die niet in laten gelden (niet ernstig en geen spoed, maar eerder geen besic die voor de locaties geldt aanpassen, voor alle locaties, of alle regel)
22.126 Gegevens en beschieden: voor het begin van de activiteit	kleinschalig graven in verontreinigde grond niet bekend bij toezichthouders geen registratie van veranderingen in de grond kan blijven liggen				
22.127 Bodem en afval: tijdelijke opslag van vrijkomende grond					
22.128 Bodem en afval: milieukundige begeleiding bij nazorg	geen goede milieukundige begeleiding bij verzaamheden				
paragraaf 22.3.7.3 Activiteiten op een locatie met historische bodemverontreiniging zonder aanpak naar risico	risico op contact met bodemverontreiniging				
Artikel 22.123 Toepassingsbereik	onduidelijk v.aar regels voor gelden				Het idee is dat de gemeente de algemene verwijzing naar locatie via coördinaten aan specifieke locaties te koppelen in het nieuw de regels voor minder locaties laten gelden (de locaties die niet in laten gelden (niet ernstig en geen spoed, maar eerder geen besic die voor de locaties geldt aanpassen, voor alle locaties, of alle regel)

 Omgevingsdienst
Rivierenland

De bruidsschat van de Omgevingswet

Werken aan een Handreiking bij het opstellen van het
Omgevingsplan

Concept

augustus 2020

Meer informatie (1)

- Informatie over bruidsschat op Aan de slag met de Omgevingswet: <https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/regelgeving/instrumenten/bruidsschat/>
- Dossier bruidsschat op website VNG: <https://vng.nl/artikelen/de-bruidsschat>
- Webcollege bruidsschat door BZK en VNG (18 min): <https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/implementatie/ondersteuning/cursus-en-training/webcolleges-webinars/webcollege-bruidsschat/>
- Artikel 'De bruidsschat: voor een soepele overgang naar de Omgevingswet': <https://www.magazinesrijkswaterstaat.nl/infomil-perspectief/2018/27/de-bruidsschat-voor-een-soepele-overgang-naar-de-omgevingswet>
- Alles over het omgevingsplan: <https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/regelgeving/instrumenten/omgevingsplan/>
- Themapagina bodem Omgevingswet: <https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/thema/bodem/>
- Informatiepunt Omgevingswet: <https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/over-ons/informatiepunt/>
- Of rechtstreeks met mij contact leggen: marcel.cassee@rws.nl

Meer informatie (2)

Waar wilt u mee aan de slag?

zoek

[Home](#) > [Regelgeving](#) > [Instrumenten](#) >

Alles over de bruidsschat

Onder de Omgevingswet verhuist een aantal regels van het Rijk naar gemeenten en waterschappen. Het Rijk zorgt er met het Invoeringsbesluit voor dat deze regels automatisch in het omgevingsplan of de waterschapsverordening komen. Dit heet ook wel de 'bruidsschat'.

Achtergrond

Het Rijk zorgt ervoor dat een set regels automatisch deel gaat uitmaken van omgevingsplan of waterschapsverordening.

[Achtergrond bruidsschat](#)

Omgevingsplan

- Milieubelastende activiteiten (waaronder indirecte lozingen)
- Bouwwerken, open erven en terreinen
- Gemeentelijke vergunningen
- Geconsolideerde versie bruidsschat omgevingsplan

Waterschapsverordening

Vervallen rijksregels over directe lozingen op regionale wateren gaan naar de waterschapsverordening.

[Bruidsschat directe lozingen](#)

Webcollege Bruidsschat

In dit webcollege krijgt u uitleg op de inhoudelijke, technische en juridische kant van de bruidsschat.

[Webcollege Bruidsschat](#)

Zie ook

- 'De bruidsschat: voor een soepele overgang naar de Omgevingswet'
- Infographic Omgevingswet De bruidsschat (pdf, 97 kB)

Informatie van anderen

- Dossier Bruidsschat van de VNG
- Handreiking bruidsschat Omgevingsdiensten Zuid-Holland

Bruidsschat DSO

De conceptversie van de bruidsschat voor het Digitaal Stelsel Omgevingswet komt in 2020 digitaal beschikbaar.

[Bruidsschat in het DSO](#)

Oefencasus

Raadplegen gehele bruidsschat (juridische regels) gemeenten in Omgevingsloket DSO.

[Casus bruidsschat DSO](#)

De uitsmijter

Welke regel passend is hangt af van locatie, dynamiek, en gewenste wijze van sturing

De echte 'schat' is dus niet de bruidsschat maar de overdracht van regels naar het nieuwe deel van het omgevingsplan

© Nicole Fikke, ministerie van BZK

Tot slot

*Wat ga jij met de bruidsschat doen?
(overnemen, schrappen, aanpassen)*